

۱ در عبارت‌های زیر، جاهای خالی را با مناسب‌ترین کلمه تکمیل کنید.

الف) عبارت «ساری یکی از شهرستان‌های استان مازندران است» براساس موضوع، یک قضیه حملی است.

ب) در دو قضیه متداخل هرگاه قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی آن است.

پ) در هنگام نتیجه‌گیری قیاس اقترانی، پس از حذف حد وسط، محمول نتیجه از مقدمه به‌دست می‌آید.

۲ در عبارت‌های زیر، واژه‌های مشخص‌شده، کدام یک از اجزای قضیه حملی هستند؟

الف) منبع سوالات امتحان نهایی، کتاب درسی است.

ب) ابزار استدلال، عقل است.

پ) دانش‌آموزان موفق شدند.

۳ تفاوت قواعد مربع تقابل و عکس مستوی را، از نظر جایگاه موضوع و محمول قضیه، بنویسید.

۴ براساس قضیه اصلی، موارد خواسته‌شده را بنویسید.

قضیه اصلی	متضاد قضیه اصلی	متناقض قضیه اصلی	متداخل قضیه اصلی	عکس مستوی قضیه اصلی
هیچ دایره‌ای لوزی نیست	الف:	ب:	ج:	د:

۵ در مقدمات قیاس اقترانی شکل اول، جایگاه حد وسط چگونه است؟

۶ معتبر یا نامعتبر بودن قضایای زیر را مشخص کنید و در صورت نامعتبر بودن، دلیل آن را بنویسید.

الف) هر پرنده‌ای حیوان است. بعضی از حیوانات آبزی هستند. پس: بعضی پرندگان آبزی هستند.

ب) هیچ اسبی بالدار نیست. هیچ بالدار سُم‌دار نیست. پس: هیچ اسبی سُم‌دار نیست.

پ) هیچ صندلی درخت نیست. هر چناری درخت است. پس: هیچ صندلی چنار نیست.

۷ عکس مستوی قضایای زیر را بنویسید.

الف) هیچ مسلمانی کافر نیست.

ب) هر ایرانی وطن‌دوست است.

پ) بعضی حیوانات گربه نیستند.

۸ کدام یک از جملات زیر در منطق «قضیه» نامیده می‌شوند؟

الف) تو را دانش و دین رهاوند درست.

ب) برو کار می کن مگو چیست کار.

ج) دانش اندر دل چراغ روشن است.

د) ای خردمند عاقل و دانا / قصهٔ موش و گربه بر خوانا

۹ از میان موارد زیر، قضایای حملي و شرطي را مشخص کنید:

الف) هر جسمی دارای مکان است.

ب) اگر چک را امضا نکند اعتبار نخواهد داشت.

۱۰ دامنهٔ مصادیق مفاهیمی را که زیر آنها خط کشیده شده است، با علامت «+» یا «-» مشخص کنید.

الف) بعضی گل‌ها قرمز هستند. ب) هر حیوانی نیازمند هواست. ج) هیچ آسیایی، اروپایی نیست.